

PÁLYÁZAT

Cházár András EGYMI – főigazgatói feladat ellátására

KÖZSZOLGÁLLÁS sorszám: 103308

Intézményi iktatószám: TK/134/HR/KOZINT/06207-1/2025

Vác, 2025. 03. 30.

Készítette: **Ványi Lászlóné**

III. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Mottó: „*Ki hűséget vet - életet arat,
és a gyökér, az megmarad!*”

Wass Albert

III.1. Történeti előzmények

(Nehéz 223 évet összefoglalni a pályázat adta szűkös keretein belül, ezért csak a szerintem legfontosabb személyeket és eseményeket említem meg. Mindenkitől elnézést kérek ezért.)

Európában a XVIII. sz.-ban már működtek intézetek - Párizs (1770), Lipcse (1778), Berlin (1778), Bécs (1779) - amiknek feladata a „siketnémák” oktatása volt. „Bétsnek minden ritkaságait semmissé tette előttem a siketnémáknak Oskolája...”- írta nagy elragadtatással **Cházár András** 1799-ben a bécsi Magyar Kurír szerkesztőjének. E sokszor idézett levél nyomán kezdődött meg hazánkban az áldozatos szervezőmunka, mely szervező munkának köszönhetően alig három év múlva, 1802. augusztus 15-én megnyitotta kapuit a Váci Királyi Magyar Siketnéma Intézet. Az első igazgató, **Simon Antal** (1802-1808) volt, aki kidolgozta az elemi iskolák számára az olvasás és írás együttes oktatásának módszerét az írva olvastató eljárást. „Igaz Mester” című munkájában.

Simon Antal halála után **Schwarczer Antal** (1808-1834) került az iskola élére, vezetése alatt az intézet fénykorát élte.

A tantárgyakban az első jelentős tartalmi változás 1845 évében történt, amikor a nyelvtanítás keretéből kivált a földrajz, a természettan (1856), a természetrajz (1868), és a történelem (1870).

A szájról olvasás, mint „rendes tantárgy” 1871-ben jelent meg.

1873-ban ismét új korszak kezdődik az iskola életében, **Fekete Károly** (1873 - 1889) igazgatása alatt. Ő vezette be a „német- módszert” - a jelek teljes kizárásával - a hangos beszéd és szájról olvasás tanítását. A képzési időt 4 évről 8 évre emelték. Nagyobb szerepet kaptak a közhasznú ismeretek, az addigi elméleti nyelvoktatást fokozatosan felváltotta a gyakorlati alkalmazás, a társalgási beszéd.

Pivár Ignác (1892 - 1895.) az anyaintézetben hitoktató apát volt és rövid ideig vezette is az intézetet. Igazgatása alatt bővült az anyaintézet, mert megépíttette a palotaépület északnyugati szárnyát. Az intézet homlokzatára a latin felirat helyett, magyar feliratot és címert tetetett. A tanítás fő elvének a társalgást tartotta, naponta másfélórát társalgott a gyerekekkel, ebéd közben is! A jelelést szigorúan tiltotta. 1895-ben a vakok intézetének vezetésével bízták meg.

1899-ben **Borbély Sándor** (1899 – 1925) lett az iskola igazgatója. A nagy műveltségű kiváló szakember életét és munkásságát a váci iskola és a siketoktatás szolgálatába állította. Pótolta a közel 100 éves hiányt, amikor megalkotta az első és egységes útmutatót „Tanterv és Módszertani Útmutatások a Siketnémák Intézetei részére” címen. Tantervét 1908-1940 között bár többször módosították, de megtartották. A 100 éves jubileumot jól felhasználta arra, hogy bővítse a váci iskola épületét és országosan a siketek iskolahálózatát. Nagy érdemei vannak abban, hogy a századforduló után a mai és a történelmi Magyarország területén sorra nyitották meg a siketek tanintézeteit. A mai napig nemzetközileg is elismert magyar gyógypedagógia első tanárképzője 1900 szeptemberében szintén az ő igazgatása alatt indult útjára és működését Gyógypedagógiai Tanárképző néven kezdte meg, a Váci Királyi Magyar Siketnéma Intézethez kapcsoltn. Így idén ünnepelhetjük a hazai gyógypedagógus képzés 125. évfordulóját. Ebben az évben indította el az óvodai nevelést is, mint 1 éves iskolaelőkészítőt.

Nagy Péter (1925-1932) vezetése idején, a 1924/25-ös tanévtől rendelték el a képzési idő egy évvel való meghosszabbítását és az előkészítő osztályok szervezését. Értelmi fogyatékos - hallássérültek számára 1928/29-es tanévtől indult az első „D” osztály, foglalkoztatásukra 2500 négyszögöl mezőgazdasági területet vásároltak.

Angyal József igazgató (1944-1974) szorgalmazására, öntevékenyen kezdi meg az iskola a csoportos hallókészülékek alkalmazását. Megvalósult az iskolán belüli hallásfok szerinti tanítás, melyben nagy segítséget jelentett az Atlasz szűrőaudiométer. A Hallássérültek Kisegítő Iskolája és Nevelőotthona (HKI) 1971-ben nyitotta meg kapuit Vácott, az ő áldozatos munkájának köszönhetően.

Az 1971/72 tanévtől nagyothalló osztályok létesültek.

Az intézmény 1990-től viseli megálmodójának, Cházár Andrásnak a nevét. A gyógypedagógiai munka eredményességét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy **Mikesy György** igazgató úr 1999 – 2005, majd 2010 – 2020 között az ország első siket igazgatójaként sikeresen vezette intézményünket. Igazgatása alatt 2002-ben a

100 éves jubileum alkalmából nagyszabású ünnepséget szervezett, illetve otthont adott a MAGYE és az MFFLT XXX. Országos Szakmai Konferenciájának (Magyar Fonetikai, Foniátriai és Logopédiai Társaság MFFLT).

2016. szeptember 30-án „Cházár András szellemi öröksége- a magyarországi gyógypedagógia/siketoktatás megteremtése” című felterjesztés alapján, a Pest Megyei Értéktárba felvételt nyert (46/2016. - 09.30. -sz. MÉB határozat).

A Cházár András EGYMI Székhelyintézményének nevelőtestülete a 2020/2021-es tanévet Cházár András Emlékévként nyilvánította, ezzel is tisztelegve a névadó előtt, aki 1745. július 2-án született a felvidéki Jólészen.

2018-ban - a siket tanulók létszámcsökkenése miatt - egy első osztállyal és egy második osztállyal megindult az ép intellektusú autista gyermekek oktatása.

HALLÁSSÉRÜLT- SIKET TANULÓK LÉTSZÁMVÁLTOZÁSA AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN		AUTISTA TANULÓK LÉTSZÁMVÁLTOZÁSA AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN	
1802/1803	24 fő	2018/2019	15 fő
1911/1912	192 fő	2019/2020	20 fő
1920/1921	128 fő	2020/2021	35 fő
1971/1972	286 fő	2021/2022	52 fő
2001/2002	145 fő	2022/2023	58 fő
2021/2022	17 fő	2023/2024	63 fő
2024/2025	11 fő	2024/2025	76 fő

2022. augusztus 15-én ünnepelhette az intézmény 220 éves fennállását.

2024. május 11-én került sor a XXXV. Cházár András Emlék Úszóverseny megrendezésére.

Idén ünnepeljük a magyar gyógypedagógus képzés 125. jubileumát, mely képzés intézményünkben indult és négy évig itt is folyt.

Cházár András EGYMI Pivár Ignác Tagintézmény

Az iskola 1948. szeptember 1-én kezdte meg működését, mivel az „enyhe értelmi fogyatékos” gyermekek számának emelkedése szükségessé tette, hogy külön iskolát, illetve osztályt hozzanak létre számukra. Ezért 1960-ban, mint Állami Gyógypedagógiai Iskola, hétköznapi nyelven, mint „kisegítő iskola” folytatta tevékenységét. 2004 óta a Cházár András EGYMI Tagintézményeként működik.

2011. július 3-án felvette Pivár Ignác piarista szerzetes, volt székhelyintézményi igazgató nevét.

Jelenleg, mint örökös ökoiskola nagy szerepet játszik az intézmény a fenntarthatóság és a környezetbarát szemlélet kialakításában.

Cházár András EGYMI Simon Antal Tagintézmény

A Simon Antal Tagintézmény - Angyal József igazgatónak köszönhetően - 1971-ben nyitotta meg kapuit Hallássérültek Kisegítő Iskolája néven (HKI). A profilváltás és a törvényi háttér megteremtődését követően az intézmény felvette Simon Antal - piarista tanár - a Váczi Királyi Siketnéma-Intézet első igazgatójának nevét. Az intézményt gazdasági és szakmai tekintetben többször átszervezték.

Több profilváltás is történt az iskola életében, mára már nem maradt siket tanulója.

Cházár András EGYMI Bárczi Gusztáv Tagintézmény

A Bárczi Gusztáv Tagintézmény 1988-tól önálló intézményként, a szentendrei Központi Iskolából kiválva, kezdte meg működését Kovács László úti Általános Iskola néven. A 37 éve működő iskola sok viszontagságon ment keresztül a környezeti, tárgyi feltételek megteremtése területén, de mára biztosított az igényes és otthonos környezet. 2000-től a nagy nevelő, Bárczi Gusztáv nevét viseli az intézmény.

2003-ban a pénzzavarral küszködő város valamennyi nem kötelező feladatát, így a gyógypedagógiai ellátást is, átadta Pest Megye Önkormányzatának. 2008. szeptember 1-től lett az intézmény a Cházár tagintézménye.

A gyógypedagógiáért és az intézményért tett erőfeszítésekért, Kádárné Monori Éva tagintézményvezető asszony, 2019-ben átvehette az Eötvös József Díjat, ami ma Magyarországon a legmagasabb pedagógiai elismerés.

III. 2. Az intézmény típusa

A Cházár András Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (EGYMI), mint ahogy azt neve is jelzi, a sajátos nevelési igényű (SNI) gyerekeket, tanulókat befogadó többcélú közoktatási intézmény, ahova az illetékes szakértői bizottság kijelölése alapján lehet felvételt nyerni.

Feladatát tekintve többcélú intézmény.

A gyógypedagógia tudományának fejlődéstörténetéhez, mint módszertani vívmány, hozzá tartozik a szegregált gyógypedagógiai intézmények kialakulása. Napjainkra azonban a „szegregáció” negatív hangzású kifejezéssé vált. Véleményem szerint, a negatív „szegregált” jelző helyett elegánsabb lenne, ha a „szükségletspecifikus intézmény” vagy a régi „gyógypedagógiai intézmény” megjelölést használná a társadalom.

III. 3. Alapfeladatok

A Cházár András EGYMI Székhelyintézmény, illetve Tagintézményei 3 éves kortól, akár 23-24 éves korig is elláthatja az SNI-s gyermekek és tanulók nevelését és oktatását.

Életkori és érintettségi feladat-szervezést tekintve ez:

- óvodai,
- általános iskolai (alsó tagozat, felső tagozat), fejlesztő nevelést- oktatást végző iskolai, készségfejlesztő iskolai,
- szakiskolai,
- kollégiumi (ellátást biztosít, a többségi középiskolás korúak részére is) és
- utazó gyógypedagógusi intézményegységként történik.

Fogyatékosági típust tekintve az EGYMI fogadhat:

- beszéd fogyatékos,
- autizmus spektrumzavaros,
- értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos (tanulásban akadályozott),
- értelmi fogyatékos - középsúlyos értelmi fogyatékos (értelmileg akadályozott),
- halmozottan fogyatékos és
- érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos gyermekeket, diákokat, fiatalokat.

Gyógypedagógiai tevékenység szerint ez:

- nevelést,
- tanítást,
- fejlesztést,
- terápiát,
- integrációt
- rehabilitációt, valamint
- a felnőtt fogyatékosok kísérését és nyomon követését jelenti.

III. 4. Tanulóközösség, szociokulturális háttér

Az intézmény profiljából, méretéből, felvevő körzetének sajátosságaiból és földrajzi elhelyezkedéséből adódóan, nagyon heterogén a szülői háttér és ezáltal a gyermek és tanuló közösségek is. A szociokulturális különbségek mellett a fogyatékoságok sokfélesége is színesíti a tanulói közösséget. Országos tendencia, hogy a gyógypedagógiai intézmények feladatellátása területén markáns változások figyelhetők meg.

JOGVISZONNYAL RENDELKEZŐK LÉTSZÁMA 2024 október 01.									
intézmények	óvoda	ált. isk.	készf.	FNO	utazó	szak. isk.	SNI koll	többs. koll	összesen
C. A. SZÉKHELY.	42	87	-	-	241	88	45	44	547
P. I. TAGI.	-	73	39	-	-	-	-	-	102
B. G. TAGI.	7	105	-	-	72	-	-	-	177
S. A. TAGI.	-	184	-	34	-	-	-	-	218
fő összesen	49	449	39	34	313	88	45	44	1044

Szociális hátrányok kezelése, csökkentése

A négy intézménybe járó óvodások, iskolások, kollégisták családi háttere és szociális körülményei sok esetben nehezítettek és összetettek. Ezen problémák enyhítése okán a hivatalos eljárásokon és intézményi, alapítványi lehetőségeken túl, a Karitáshoz, a

Baptista Szeretetszolgálathoz, a Vöröskereszt Szervezetéhez és az egyházakhoz fordulhatunk segítségért.

A 2024/2025ös tanév első félévi szociális adatai							
	veszélyeztetett	RGYK	HH	HHH	védelembe vett	átmeneti tartósnevelt	összesen
Cházár	15 fő	14 fő	7 fő	15 fő	3 fő	9 fő	63 fő
Bárczi	0 fő	6 fő	4 fő	1 fő	3 fő	0 fő	14 fő
Pivár	19 fő	14 fő	6 fő	9 fő	6 fő	5 fő	59 fő
Simon	18 fő	13 fő	5 fő	5 fő	9 fő	5 fő	55 fő
összesen	52 fő	47 fő	22 fő	30 fő	21 fő	19 fő	191 fő

III. 5. Hagyományápolás

Az idei tanév intézményünk 223. tanéve. Ez a tény, illetve az elődök munkásságának ismerete magától értetődővé teszi, hogy szép hagyományokkal, klasszikus példaképekkel és mély gyógypedagógusi identitástudattal rendelkezünk, ami a hivatásunk szépsége és egyedisége mellett nagy felelősséget is jelent.

Az intézmény hagyományrendszerét a Pedagógiai Program részletesen tartalmazza. Az éves iskolai munkatervben és a DÖK munkatervében elfogadottak szerint a tanév során megtartásra kerülnek az állami ünnepek és megemlékezések (1956. október 23.; 1848. március 15.; 1920. június 04. és a diktatúrák áldozatai), illetve megtartásra kerülnek a keresztény és népi kultúrkörbe tartozó ünnepek (Mikulás, karácsony, farsang, téltemetés, húsvét stb.) csakúgy, mint az intézmény saját történelméből eredő szokások (évnnyitó ünnepség és lelki ráhangolódás a tanévre, Cházár nap, Cházár est, Szent Erzsébet Rózsája Díj átadása, Autizmus Világnapja, Cházár András Emlék Úszóverseny, évnnyitó, szalagavató, évzáró, ballagás).

Az intézmények rendszeresen részt vesznek külső programokon, mint például városi rendezvényeken, szakmai programokon, ahol nem csak a pedagógus kollégák, hanem a diákok is képviselik az iskolai közösségeket. Vácon például a ligettakarításon, a Mobilitás Napján, városi ünnepségeken, Szentendrén a városi ünnepségeken, rendezvényeken túl, például a „kacsa-úsztatáson”, városi sportnapon veszünk részt.

A diákoknak lehetősége van a sportban, a képzőművészetekben és a tudományokban való megmérettetésre - a saját és a külsős - vetélkedők és versenyek alkalmával, ami szegregált (Bajai Atlétikai Verseny, Országos Úszó Diákolimpia és Tehetségkutató Verseny stb.) és integrált (Kegyeleti futás, Váci Reménység Egyesület Versmondó Versenye stb.) formában is megvalósul. Ezen eseményeknek tartalmukban és külsőségükben, a tanulók érzelmi és értelmi nevelését is szolgálniuk kell.

A nemzeti ünnepek alkalmával a nemzeti hagyományok ápolására, a hazaszeretet kialakítására, nemzeti jelképeink megismertetésére, tiszteletére hívjuk fel a tanítványok figyelmét. Ilyenkor nyílik lehetőség a megfelelő öltözködési és viselkedési szokások kialakítása mellett a komplex személyiségfejlesztésre is, nem hétköznapi keretek között. Az intézményi összejövetelek erősítik az iskolai közösséghez tartozás érzését, ezzel hatékonyan szolgálják a pozitív közösségi normák elsajátítását.

Az elmúlt években határozott törekvése a Székhelyintézmény és a Tagintézmények közösségeinek a közös programok megszervezése.

Ilyen közös EGYMI program például a:

- Cházár Nap,
- Cházár Est (kétévente),
- Szent Erzsébet Rózsája Díj átadó ünnepség,
- Magyar Kultúra Napja - szavaló verseny és a
- Helyismereti verseny a Cházár András EGYMI Székhelyintézmény szervezésében.

- Szépíró verseny és a
- Simon Nap a Simon Antal Tagintézmény szervezésében.

- Mesetusa és a
- Föld Napja a Pivár Ignác Tagintézmény szervezésében.

- Bárczi projektnap és a
- Jótékonyági koncert a Bárczi Gusztáv Tagintézmény szervezésében.

III. 6. Díjak

Székhelyintézmény

A Székhelyintézmény gazdag díjazási hagyományokkal büszkélkedhet. Azonban a díjak kritériumai és a változó profil miatt az odaítélés lehetősége is változik. Sajnos ezért van olyan díj, ami aktualitását veszítette. Szerencsére új díjak alapítására és adományozására folyamatosan lehetőség nyílik.

Az **Angyal Díj tanári** kategóriáját a nevelőtestületből az a pedagógus kaphatja meg, akinek szakmai tudása és munkája iránymutató, emberi magatartása példaként állítható. Az **Angyal Díj tanulói** kategóriáját az kaphatja meg, aki szorgalmával, magatartásával a képességeinek megfelelő legjobb teljesítményt nyújtja.

Borbély Sándor Díjat az a végzős siket tanuló kaphatja, akit szorgalma, magatartása és tanulmányi eredménye alapján a legkiválóbbnak ítél a nevelőtestület.

Cházár András Díj alapítását, 1990-ben az intézmény nevelőtestülete, az iskola névadóünnepélyének alkalmából határozta el. A díjat a hallássérültek oktatása és nevelése terén kiemelkedő munkát végzett gyógypedagógusok - pedagógusok kaphatják, továbbá olyan személyek, akik különös tevékenységet fejtenek ki Cházár András emlékének ápolásában, illetve akik Cházár András szellemében tevékenykednek a fogyatékosokért és a fogyatékosok ügyéért. A Díj, mint intézményünk legrangosabb elismerése a Cházár esten kerül átadásra.

Jólész Díját 2009 - ben alapította a Székhelyintézmény névadójának szülőfaluja, Jólész Község Önkormányzata, a 9/2009 számú határozat értelmében. Ebben az a Cházár András EGYMI Székhelyintézményében tanuló diák részesülhet, aki az adott tanévben a leginkább megfelel „a jó tanuló, jó sportoló” elvárásnak. A díj átadására a tanévzáró ünnepség keretében kerül sor.

Szent Erzsébet Rózsája Díjban 2010 óta az a többségi és sajátos nevelési igényű váci óvodás, iskolás és felnőtt részesülhet, aki szeretetteljes és karitatív magatartásával kiérdemli óvodai, iskolai, munkahelyi közösségének elismerését.

Baltazár Díj 2020-ban Meláth Attila baptista lelkész úr alapította. A díjat az a szakmunkástanuló kaphatja, aki az adott tanévben önmagához viszonyítva a legnagyobb teljesítményt nyújtotta a szorgalom és a magatartás területén. A díj a tanévzáró ünnepségen kerül átadásra.

III. 7. Alapítványi tevékenységek

Cházár András Alapítvány közhasznú szervezet, mely a Cházár András EGYMI tevékenységét támogatja, segítséget nyújt a diákoknak rászorultsági alapon és a munkatársaknak szakmai szempontok és célok alapján. Belföldi és külföldi hivatalos programok lebonyolításában, pályázatok megírásában hathatós támasz a kitűzött célok megvalósítása terén.

Idei nagy vállalása az alapítványnak három testvér útra bocsájtó támogatása.

A **Jobb Sors Alapítvány** a Pivár Ignác Tagintézményben tanuló diákok megsegítésére jött létre. Feladata az értelmileg és halmozottan sérült szociálisan is hátrányos helyzetű tanulók életminőségének jobbítása, illetve a kulturális, egészségnevelő és megőrző programok feltételeinek finanszírozása.

Az Alapítvány által támogatott tevékenységeket 2005-ben a Pest Megyei Gyermek és Ifjúságvédelmi Alapítvány "Pest Megye Gyermekéiért" oklevéllel ismerte el.

A Bárczi Gusztáv Tagintézmény diákjait az **Értelmi Fogyatékos Gyermekek Oktatásáért, Neveléséért Alapítvány** segíti. Az alapítvány egyik kiemelt célja a gyermekek szabadidős programjainak szervezése, életkörülményeik és életminőségük javítása. Minden évben jótékonyági koncertet szervez az alapítvány. Az alapítvány mottója: *„A gyermek az gyermek, legyen bármilyen is!”*

A Simon Antal Tagintézményt támogató alapítvány a **Jel-Beszéd Alapítvány** volt, mely 2024-ben szűnt meg.

Az alapítványok segíteni tudják az intézményi működést. Lehetőséget biztosítanak a gyermekek szociális különbségeinek enyhítésére, az akut helyzetek megoldására, a hagyományok ápolására, illetve tágabb teret jelentenek a pályázati lehetőségek terén. A közvetlen szponzori támogatások aktivizálása is jól bevált gyakorlata a négy intézménynek. Köszönet illeti ezért azokat a szülőket és kollégákat, akik személyes jó kapcsolataik révén támogatják az intézményeket.

III. 8. Kapcsolatok

Mivel a Cházár András EGYMI több, mint 200 éve Vác város főterén működik és a város életének szerves részét képezi a váci tagintézményeivel együtt, jól működő helyi kapcsolati rendszerrel rendelkezik. De ez jellemző a szentendrei tagintézményre is.

Partnereink, támogatóink a teljesség igénye nélkül:

- Szülői közösségek
- Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar
- Szakszolgálatok, szakértői bizottságok
- Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete
- Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények Országos Egyesülete
- Chazar Andreas Polgári Társulás – Felvidék, Jólész
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége
- Fogytékosok Országos Diák-, Verseny- és Szabadidősport Szövetsége
- Társintézmények, kiemelten a hallássérültek (volt) iskolái
- Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája - Kolozsvár
- Siketek Szakmunkásképzője – Szkopje
- Pest Vármegye Önkormányzata, települési önkormányzatok, járási hivatalok
- Jólész Önkormányzata - Felvidék
- Nemzeti Pedagógus Kar
- Budapesti POK
- Tankerületi általános és középiskolák, történelmi egyházi iskolák
- Váci Szakképzési Centrum
- Csillagberek Waldorf Gimnázium Budapest
- Kilátó Piarista Pályaorientációs és Munkaerőpiaci Fejlesztő Módszertani Központ
- Vác Városi Evezős Club, Váci Reménység Egyesület, Ezüstcipő Focisuli
- Caireen Alapítvány
- Váci Rendőrkapitányság
- Települések civil szervezetei, közművelődési és közgyűjteményi intézményei
- Vác és Szentendre történelmi egyházai, egyházi és karitatív szervezetei
- Michelin Hungária Kft. Bp. és Michelin Hungária Kft. logisztikai telephelye Vác
- Váci Cementgyár
- Samsung SDI Magyarország Zrt. - Göd
- Váci Polgár Szerkesztősége, Vác, Szentendre és környékének sajtó orgánuma

IV. HELYZETELEMZÉS – HELYZETÉRTÉKELÉS

Mottó: „Vizet hordanék a' Dunába; ha ezen Intézetnek szükséges és hasznos voltáról szót szaporítanék.”

Cházár András

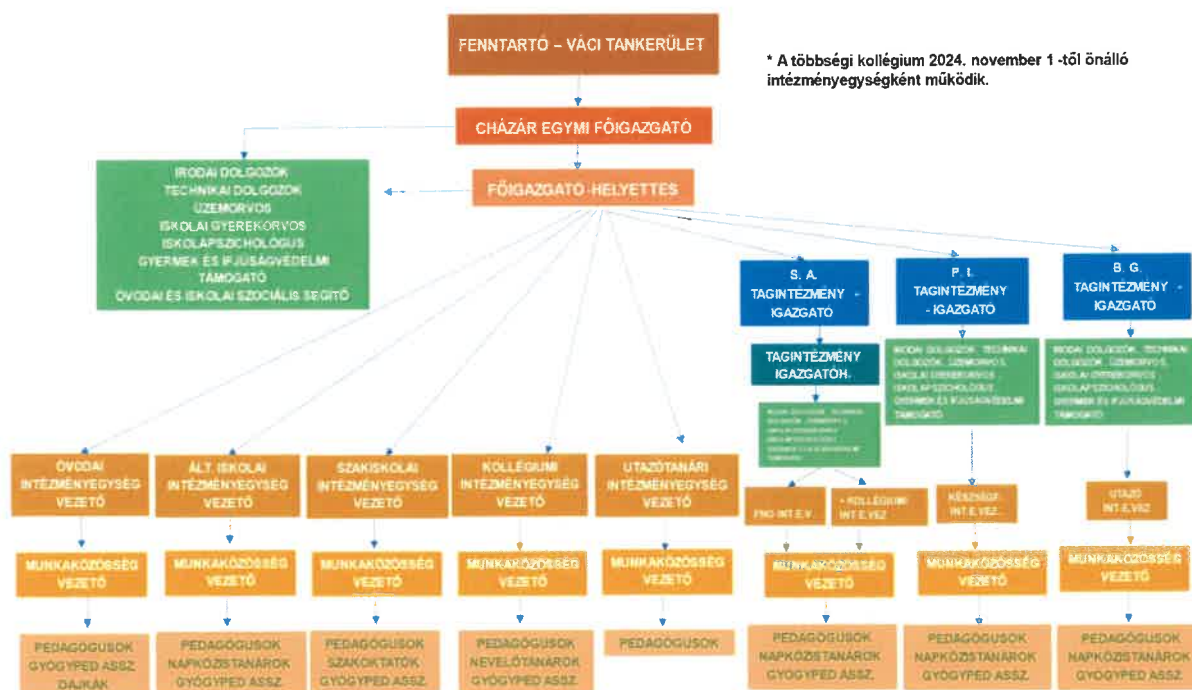
... és én most ezt mégis megteszem!

IV. 1. Intézményi struktúra

Intézményünknek a Váci Tankerületi Központ a fenntartója és annak vezetője igazgatói jogkörrel irányítja a hozzá rendelt intézményeket, így a Cházár András EGYMI Székhelyintézményét és a Tagintézményeket.

Engem hat évvel ez előtt ért az a megtiszteltetés, hogy egy évig felkérés útján megbízással, majd megpályázás elnyerésével vezethetem az alma matert.

A Cházár András EGYMI szervezeti ábrája

Sajnálatos módon az utóbbi időszakban gyakori volt az intézményekben, de leginkább a Bárczi Gusztáv Tagintézményben és a Simon Antal Tagintézményben a vezető váltás. A fluktuációt nagy mértékben a nyugdíjba vonulások miatti személyi változások a törvényi előírásoknak megfelelő végzettségek megszerzésének hiánya és az egyéni életutak változása okozta.

Jelenleg:

- 1 főigazgató (megbízása 2025. 08. 15. nappal lejár),
- 1 főigazgató-helyettes
- 3 tagintézményi-igazgató (megbízásuk 2025. 08. 15. nappal lejár),
- 1 tagintézményi-igazgatóhelyettes (megbízása 2025. 08. 15. nappal lejár),
- 9 intézményegység-vezető (5 vezetőnek a megbízása 2025. 08. 15. nappal lejár) alkotja a szűk vezetői stábot.

A 15 főből 10 vezetőnek a megbízása 2025. 08. 15-én lejár. E helyzet ellenére a vezetés megfelelő szinten látja el a feladatát. Tapasztalatom szerint a hangulat az intézményekben jó.

A **Cházár András Székhelyintézményben** az alábbi intézményegységek és munkaközösségek működnek:

- Óvodai intézményegység és munkaközösség,
- Általános iskolai intézményegység és munkaközösség,
- Szakiskolai intézményegység és munkaközösség,
- SNI kollégiumi intézményegység és munkaközösség,
- Utazó gyógypedagógusi intézményegység és együttnevelést segítő – intézményközi munkaközösség.

A **Pivár Ignác Tagintézményben** az alábbi intézményegységek és munkaközösségek működnek:

- Készségfejlesztő iskolai intézményegység és egy munkaközösség, illetve az
- ökoiskolai teendőket további egy kolléga koordinálja.

A **Bárczi Gusztáv Tagintézményben** az alábbi intézményegységek és munkaközösségek működnek:

- Utazó gyógypedagógusi intézményegység és
- két munkaközösség.

A **Simon Antal Tagintézményben** az alábbi intézményegységek és munkaközösségek működnek:

- Általános iskolai intézményegység,
- Fejlesztő nevelést - oktatást végző intézményegység,
- Többségi kollégiumi intézményegység és

- két munkaközösség, illetve több munkacsoport segíti a szakmai munkát.

A vezető társakkal együtt elkészített „vezetői munkaterv” alapján végezzük a tervezés, a szervezés, az irányítás és az ellenőrzés feladatát.

A vezetői munkában fontosnak tartom, hogy a tervezés – megvalósítás – ellenőrzés/értékelés – korrigálás – újra tervezés rég bevált modelljét kövessük!

Stratégiai feladat a zavartalan működtetés biztosítása érdekében, a vezetői képességekkel és szándékkal rendelkező fiatal kollégák inspirálása és felkészítése a vezetői feladatok felvállalására.

A feladatvégzés szakmai és etikai irányelvei

A feladatvégzés szakmai és etikai irányelveit az érvényben lévő törvényi háttér határozza meg, továbbá a Nemzeti Pedagógus Kar által megalkotott Etikai Kódex a mérvadóak.

A Cházár András EGYMI szakmailag országosan és helyileg is maximálisan elismert gyógypedagógiai komplexum. A komplexitás a pedagógiai feladat összetettségéből, az ellátottak létszámából, a földrajzi elhelyezkedésből adódik.

A négy intézményben összehangolt, de egymástól függetlenített szakmai tevékenység zajlik. A dolgozók a közös Szervezeti és Működési Szabályzat, a Pedagógiai Program és a feladatellátásokra meghatározott munkaköri leírások szerint végzik munkájukat.

Az SZMSZ és a Pedagógiai Program tartalma, a mentorintézményi és a tagintézményi szinten önálló fejezetekben fogalmazódik meg.

Általában elmondható, hogy mára a munkatársak által alkotott közösségek nagyobb problémáktól mentesek, mind a négy intézményben működnek a véleménynyilvánítás fórumai.

Sajnálatosan egy - egy esetben előfordult, hogy a probléma megoldását a szülők vagy a kollégák nem a problémák forrásánál kívánták megoldani. Szerencsére az érvényben lévő törvényi háttér ilyen esetben is biztonságot nyújt a szülői vagy munkatársi panaszok valóságú és optimális kezelésében - megoldásában.

Az elmúlt hat évben nagy alkalmazkodást és stabil pszichés teherviselést igényelt a covid járvány átvészélése. Ezért egymás iránt fokozott figyelemre és megértésre volt szükség, ami a szociokulturális kapcsolatok terén maximális emberséget kívánt.

Az optimális közösségi légkör megtartása érdekében, az általános napi pozitív munkafeltételek biztosításán túl, szakmai és csapatépítő – közösségi programok is rendszeresen megszervezésre kerültek és kerülnek.

A Cházár András EGYMI működési irányelvei:

- nagy figyelmet fordítunk egymás szakterületeinek megismerésére és egymás munkájának tiszteletére,
- az egységes eljárásrendek kidolgozására,
- a korrekt kommunikációra,
- a szolgálati út következetes betartására és betartatására annak érdekében, hogy mindenki számára egy jól átlátható, könnyen működtethető struktúra szerint tudjuk szervezni a feladatellátást a mindennapokban.

IV. 2. Intézményi környezet

CHÁZÁR ANDRÁS SZÉKHELYINTÉZMÉNY

A székhelyintézmény az integráció szempontjából tökéletes helyszínen Vác belvárosában, a főtéren (Március 15. tér 6.) működik. Ez az intézménybe érkezők szempontjából jól megközelíthető helyszín, mivel könnyen elérhető a vonatállomástól, a buszpályaudvartól, a hajóállomástól, a révátkelőtől és a 2.számú főútról.

A központi elhelyezkedés biztosítja a többségi társadalomba történő optimális beilleszkedés lehetőségét (boltok, cukrászdák, posta, kiállítóhelyek, templomok stb.), és az egészséges életmód, a mindennapos testnevelés könnyű megszervezését (uszoda, strand, jégpálya, sportpályák, Duna-part, kerékpárút stb.).

Az intézmény területén áll - főtérré néző homlokzattal - a „palota” épülete. Az Eötvös utcára párhuzamosan - lehatárolt előkerttel - az iskola épülete és a két épület között az udvaron épült fel utoljára a sportcsarnok komplexuma.

A feladatellátás szempontjából jelenleg elégséges helyiséggel - osztályteremmel, kollégiumi férőhellyel, szaktantermekkel, tornacsarnokkal és tornateremmel, díszteremmel, egészségügyi részleggel (betegszoba), konyhával – ebédlővel, kiszolgáló helyiségekkel rendelkezik az intézmény és van iskolatörténeti múzeum is! A belvárosi elhelyezkedés ellenére nagy, védett és csendes az udvarunk.

Jelenleg a nevelés – tanítás feltételei biztosítottak, azonban szükségessé vált:

- az épületek homlokzatainak, tetőszerkezetének felújítása,
- korszerű szaktanterek kialakítása főként a szakiskola részére,

- a nyílászárók cseréje,
- a fűtés és a világításkorszerűsítése,
- általános festés és mázolás, különös tekintettel a tisztasági festésre,
- az udvar rendezése (világítás, járda)
- az ebédlő, illetve a vizesblokkok teljes felújítása,
- a Cházár utca és az Eötvös utcai kerítés felújítása, de
- fontos lenne biztonságos és üzemképes gépjárművek beszerzése is.

A Kormány 1547/2019. (IX. 25.) Korm. határozata alapján az intézmény infrastrukturális fejlesztésének megvalósításáról döntött, de a beruházás megkezdése a covid járvány miatt és egyéb nehézségek miatt jelenleg áll.

PIVÁR IGNÁC TAGINTÉZMÉNY

Az intézmény Vác belvárosában a Zichy Hyppolit utca 16-18. szám alatt, könnyen megközelíthető helyen működik, közel a székhelyintézményhez.

A nevelési-oktatási munka két épületben - a főépület tantermeiben és a tornacsarnokban, illetve ehhez az épületrészhez kapcsolódó helyiségekben - zajlik.

A faház lebontásra került 2024-ben és innen a pedagógiai munka színtere a Simon Antal Tagintézményébe került.

Az udvar mérete megfelelő, de annak rongálódott burkolata miatt részben balesetveszélyes. Az elmúlt években új udvari játékok kerültek beszerzésre.

Az udvaron egy üvegház is található.

Bár az alapfeladat ellátásához a feltételek biztosítottak, a feladatellátás szempontjából jelenleg ezen feltételek minimálisan felelnek csak meg a XXI. századi elvárásoknak.

A kiszolgáló helyiségek állapota nagyon rossz.

A gyermekek tízóraiztatása és uzsonnáztatása az osztálytermekben, az ebédeltetésük a székhelyintézményben történik. A kollégiumi ellátást a székhelyintézmény biztosítja.

A családi életre felkészítő programot teljes felszereltségű tankönyha segíti.

A logopédiai foglalkozások külön erre a célra berendezett teremben zajlanak.

Sajnálattal, de reálisan megállapítható, hogy a négy intézmény közül a Pivár Ignác Tagintézmény infrastrukturális helyzete nem jó.

Az intézmény teljeskörű felújítása, korszerűsítése időszerűvé vált, mivel:

- A vizesblokkok (W.C.!) teljes felújítása halaszthatatlan.
- Az épületben a klimatizálás, a termekben árnyékolók kialakítása szükséges.

- Fontos lenne terápiaaszoba (pl. Snoezelen – szoba, egészségügyi szoba, irattár, szertár, stb.), és korszerű informatikai terem kialakítása.
- Megoldásra vár az udvar balesetmentesítése és új udvari játékok beszerzése.
- A parkolási feltételeket is javítani szükséges.

BÁRCZI GUSZTÁV TAGINTÉZMÉNY

A székhelyintézménynek ez a tagintézménye a Duna jobb partján, Szentendrén a Kovács László utca 3. szám alatti főépületben, a Kálvária út 16. szám alatti telephelyen és Tahitótfaluban az Almásy László utca 17. szám alatt egy többségi óvodai telephelyen működik.

A 11. számú főútról könnyen megközelíthető mind a három helyszín.

A Kovács László úti ingatlan udvarán az elmúlt tanévben konténer termek lettek telepítve a megnövekedő tanulói létszám miatt.

A közétkeztetést a város által üzemeltetett cég szolgáltatja és az étkezés egy a város által biztosított központi helyen történik, az iskolától nem messze.

Tornateremmel ugyan nem rendelkezik az intézmény, de sportpályával igen.

Az iskola udvara gyönyörűen parkosított, bár a konténer miatt kisebb lett az a terület, ahol lehetőség van a szabadidős programok megszervezése.

A telephelyen az autisták nevelése – oktatása zajlik. Ez az épület bár kicsi, de rendezett, kulturált helyszíne a gyogyopedagógiai munkának.

Az intézményi környezet, mind a három helyszínen, kifejezetten otthonosnak mondható.

Az intézmény férőhely hiánnyal küzd és átszervezést is tervez a növekvő létszám miatt, mely szerint a Tahitótfaluban működő óvodai egység a Kálvária úti telephelyre költözne és ennek kiváltására a Kovács László úti ingatlan udvarán újabb konténer elhelyezése vált szükségessé.

SIMON ANTAL TAGINTÉZMÉNY

Az intézmény Vácon a Naszály út 29. szám alatt, jól megközelíthető helyen működik.

A négy intézmény közül ez a tagintézmény rendelkezik a legnagyobb udvarral, ami a diákok szempontjából optimális, de a működtetés területén nehézségeket jelent.

A két főreszből álló épület körül több, egymástól jól elkülöníthető udvara, kertje játszóttere, sőt egy kültéri medencéje (jelenleg finanszírozási és üzemeltetési nehézségek miatt nem használják) is van.

Az SNI kollégiumi ellátást a székhelyintézmény biztosítja.

Az intézmény sajátos helyzete, hogy a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Váci Tagintézményével és a Pivár Ignác Tagintézménnyel kell az épületen osztoznia. Ennek ellenére az iskola és a kollégium sem szenved helyhiányban. Van egy nagyobb és egy kisebb tornaterme, tankonyhája, könyvtárszobája, só – szobája, orvosi szobája, főzőkonyhája – ebédlője, díszterme, számítógéptermei.

A gyógypedagógiai munkához biztosítottak a feltételek, de az alábbi összefoglalóban felsorolt területeken fejlesztésre van szükség:

- „Csendes szoba” és szociális kiszolgálóegység kialakítása vált szükségesé.
- A gyakorlókonyha korszerűsítésre vár.
- Az épület helyiségeinek árnyékolása nagyon időszerű.
- A gépjármű behajónál sorompó kiépítése és a parkoló bővítése szükségszerű.

Jelenleg ebben a tagintézményben beruházás zajlik. A projekt keretében a kollégium vizesblokkjainak felújítása, burkolása és új térelválasztók kialakítása történik, valamint a teljes gépészet, a szaniterek cseréje és recirkulációs rendszer kialakítása történik. A szuterén helyiség hasznosítása és az udvar felújítása is megvalósul. A projekt tartalmazza az akadálymentesítést úgy, mint akadálymentes parkoló, rámpák és mosdó kialakítása.

IV. 3. Személyi feltételek

Az intézmények szakember ellátottsága tekintetében három fő hatás érvényesül:

- Napjainkban megfigyelhető tendencia a pedagógushiány, bár ez a jelenség jelenleg pozitív irányban változni látszik, de a gyógypedagógia területén még megfigyelhető. A felsőfokú képzésre jelentkezések száma ugyan megnőtt, de időbe telik, míg az első nagylétszámú évfolyamokon végeznek a hallgatók.
- A második hatás a magánszektorban történő munkavállalás - vállalkozás, ami szakmaetikai kérdéseket is felvett.
- Illetve vannak kifejezetten hiányszakok, mint például az autizmus szakirány és a logopédia.

A munkaerő szempontból a legnehezebb helyzetben a Bárczi Gusztáv Tagintézmény van, mivel náluk erőteljesen jelentkezik a főváros „szakember elszívó” hatása.

A székhelyintézményben a szegregáltan tanuló hallássérültek létszámcsökkenése következtében „kifutó jelleggel” még a nyugdíjas szurdopedagógusok alkalmazása szükségyszerű.

Az idei évben ballagnak el az első végzős általános iskolás autisták. Így már az 1. évfolyamtól a 8. évfolyamig kell az autizmus-specifikus szakembereket biztosítanunk és az előttünk álló években a szakiskolás korosztály ellátásában is ez lesz a fő megoldandó feladat.

Általánosságban viszont elmondható, hogy a négy intézményben megoldott a feladatellátás, a konkrét személyi feltételeket az alábbi táblázat foglalja össze:

ALKALMAZOTTILÉTSZÁM 2024. október 01.					
MUNKAKÖRÖK INTÉZMÉNYENKÉNT	Cházár András Székhelyint	Pivárlígnác Tagintézmény	Bárczi Gusztáv Tagintézmény	Simon Antal Tagintézmény	Összesen
Pedagógus/fő	105	42	33,25	84	264,25
NOKS-os/fő	61	22,5	15	26	124,6
Technikai/fő	22,15	4	2	14	42,5
Szerződéses/fő	29	1	13	12	55
Összesen	188,15+29	68,5+1	50,25+13	124+12	431,35+55

IV. 4. Tárgyi feltételek

A négy intézményben a tárgyi feltételek biztosítása körülbelül azonos színvonalú.

Az egyik neuralgikus pont az informatikai eszközök hiánya és elavultsága, bár az utóbbi időszakban személyes használatra kiosztott laptopoknak köszönhetően ezen a területen javult a helyzet.

Általánosságban és a teljesség igénye nélkül az alábbi beszerzésekre szükség lenne:

- interaktív táblák
- projektorok
- CD lejátszók
- színes nyomtatók

- fóliázógépek
- hangtechnikai eszközök
- fényképezőgépek
- iratmegsemmisítők
- modern technikájú eszközök, felszerelések a szakmák tanításához
- kollégiumi bútorok
- mozgássérültek részére segédeszközök (kölcsonzéshez)
- fejlesztő eszközök, szemléltető eszközök
- fejlesztő játékok
- mozgásterápiás eszközök
- Snoezelen eszközök
- szabadtéri játékok (hinták, csúszdák, mászóakák)
- játszóeszközök (labda, tollas, lengőteke, stb.)
- óvodai játékok (homokozókészlet, futóbiciklik, rollerek)
- kerékpárok
- sportszerek
- kerti szerszámok és gépek

Általában elmondható, hogy a feladatellátáshoz szükséges feltételek adottak, de az optimális szinten tartásához folyamatos cserére, megújulásra lenne szükség.

A múltban használt személygépkocsik és kisbuszok teljes amortizációja zajlott le az elmúlt időszakban. Emiatt a speciális feladatellátás zavartalan biztosítása érdekében gépjárművek beszerzése vált indokolttá (utazótanári ellátás, terápiás foglalkozásra vizsgálatra szállítás, székhelyintézmények és tagintézmények közötti kapcsolattartás).

IV. 5. Pénzügyi feltételek

A Cházár András EGYMI és Tagintézményei nem önállóan gazdálkodó intézmény, a működéshez szükséges forrást a Váci Tankerületi Központ biztosítja. A Cházár András EGYMI és Tagintézményei vállalkozást nem folytathatnak.

A székhelyintézmény és a tagintézmények tekintetében felhasználható keretösszegek növelhetők, az intézmény bevételi forrásaiból származó, annak százalékosan meghatározott hányadával. Bevezetésre került a kincstári kártya, ami megkönnyíti a kisebb vis maior helyzetek elhárítását.

IV. 6. Kommunikáció, szervezeti kultúra

A magyar szókészlet egyik nagyon szép kifejezése a „TÁRS” szavunk. Ezt szem előtt tartva igyekszem munkám során a fenntartóra, a szülőkre, a kollégáimra és a diákokra tekinteni.

Amit a mögöttem hagyott 43 évben a hallássérült emberektől megtanulhattam, hogy csak és kizárólag hiteles embert fogadnak el vezetőként, mert az interperszonális kapcsolataikban nem értelmezhető a játszómázás, a hazugság, az alakoskodás és az árulás. Azt, hogy ki milyen minőségű ember, a testbeszédéből és a metakommunikációból ösztönösen szűrik le. Ebből adódóan kapcsolatomban a fogyatékos diákokkal, kollégákkal és a szülőkkel mindig tiszta és maximálisan pozitív volt. Problémát „csupán” az őszintétlenség és a taktikázás jelentett és jelent. Hálás vagyok, hogy a fogyatékosoknak köszönhetően tiszta embernek „kellett” maradnom. Erre az attitűdre biztatom vezetőtársaimat és munkatársaimat is.

Intézményeink szervezeti kultúráját és belső dinamikáját minden közösség maga alakíthatja ki, természetesen a vezetők főbb iránymutatásai mentén. Így mind a négy intézményben egyedi a légkör és sajátosan jellemző szokások vannak érvényben.

A kommunikációs kultúra szintén sajátos az intézményekben. Fejlődésre, változásra vagy változtatásra minden esetben szükség és lehetőség van.

Az esélyegyenlőség elvének alkalmazása az intézmény specialitásából adódóan magától értetődő gyakorlat. A gyógypedagógia által kijelölt kereteken túl, ez a szemlélet érvényesül a fogyatékosokkal érintett kollégák alkalmazása esetében is.

A székhelyintézményben jelenleg 5 fogyatékosval élő kollégánk van. A Simon Antal Tagintézményben és a Bárczi Gusztáv Tagintézményben szintén dolgozik egy-egy érintett munkatárs.

Befogadó szemléletünk főbb elvei:

- Kölcsönös tisztelet alkalmazása és elvárása a felek között.
- Közös felelősségvállalás és bizalom egymás iránt.
- Magas szintű szakmai elhivatottság, gyógypedagógiai szemléletmód.
- Valódi odafigyelés, érdeklődés a szereplők között.
- Negatív és pozitív diszkrimináció elkerülése.

- A valóságnak megfelelő tartalmú kommunikáció.
- Reális helyzetelemzésen alapuló cselekvési terv és kivitelezés.
- Kiszámíthatóság és a tervezhetőség a kapcsolatok, az elvárások terén.
- A pozitív megerősítés és a lehető legtöbb sikerélmény biztosítása.
- Humor alkalmazása a megfelelő időben, helyen és mértékben.
- Szeretet adásának és elfogadásának képessége.

Ami nehézséget okoz, az a támogatói – segítői feladatkörből fakadó kiégés és belefáradás „szindrómája”. Amiben az intézményeknek erősödni szükséges az a rekreációs szükséglet felvállalása és igénye.

Ennek érdekében szükséges a kollégák ötleteinek, kéréseinek meghallgatása, összegyűjtése és a kivitelezhető megoldások megszervezése, lebonyolítása.

További közösségi programok szervezése és azokon történő részvétel.

Előző pályázatomban az alábbi mondatok szerepeltek, amiről azt gondolom, hogy máig igazak:

„A Cházár András EGYMI kollektívája egy nagyon jól képzett, szakmailag magas színvonalon dolgozó, a gyógypedagógia ügye iránt elkötelezett, a kor nehézségeit megértő, a társadalmi és a szakmai változásokat jól kezelő közösség.”

IV. 7. Szakmai munka

A Cházár András EGYMI-be, az illetékes szakértői bizottságok által történő kijelöléssel iratkozhat be óvodás és iskolás.

A nevelő – oktató tevékenység a Pedagógiai Programban meghatározott elvek szerint történik. A gyógyító pedagógiának további feladata - a tananyagok átadásán túl - az adott fogyatékból adódó hátrányok csökkentése és kompenzációs stratégiai technikák megtanítása is.

A diákok fejlődését, önmagukhoz viszonyítjuk és önmagukhoz képest értékeljük.

Az osztályfőnökökre, óvodai és kollégiumi csoportvezetőkre kiemelten magas felelősség hárul az egyéni bánásmód területén. Az osztályfőnökök, csoportvezetők feladata a konkrét tananyag megtanításán túl a komplex gyógypedagógiai fejlesztés és a komplex személyiségfejlesztés. Ennek érdekében kötelező a szükségletspecifikus módszerek, terápiák megismerése és alkalmazása.

A pedagógusok munkáját az intézmények pszichológusai, a gyermek és ifjúsági támogatója, a védőnői, és a külsős szociális szakemberek is segítik.

A pedagógiai célok a következő egységes nevelési elvek mentén valósulnak meg:

- Valós énkép, önismeret kialakítása és fejlesztése.
- Reális önértékelés és korrekt önellenőrzés fejlesztése.
- A test, lélek, szellem egymásra hatásának és egységének megismertetése.
- Felkészítés az optimális társas kapcsolatokra.
- A felelősségvállalás megtanítása önmagunk, társaink és közösségünk iránt.
- Nemzeti öntudatra ébresztés, honismeret, magyar kultúra megszerettetése.
- Környezettudatosság fejlesztése, a fenntarthatóság elvének elfogadtatása.
- Pénz kezelési ismeretek és a célszerű gazdálkodás alapjainak megismertetése.
- Strukturált életszervezésre szoktatás (pénz és időbeosztás, munkaszervezés).
- A testi, lelki egészség és a személyes higiéne fontosságára nevelés.
- Az egészséget veszélyeztető szerek használatának elkerülésére nevelés.
- Indulatkezelési és feszültségoldó gyakorlatok tanítása.
- Illemtudó, adekvát viselkedés megtanítása.
- Hagyomány ápolás, az intézményi értékrenddel való azonosulás.
- Felkészítés a felnőtt szerepre, az optimális integrációt előkészítése.

A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG SZÍNTEREI

Óvodai nevelés - fejlesztés

Általános iskolai nevelés - oktatás - fejlesztés

Készségfejlesztő iskolai nevelés - oktatás és fejlesztés

Fejlesztő nevelést, oktatást végző iskola

Szakiskolai nevelés - oktatás – fejlesztés (előkészítő és 9. – 10. évfolyamokon)

Részsakképesítés szerezhető:

- ASZTALOSIPARI SZERELŐ,
- LAKÁSTEXTIL – KÉSZÍTŐ,
- SZAKÁCSSEGÉD,
- KERTI MUNKÁS,
- CSALÁDELLÁTÓ SEGÍTŐ szakokon.

Utazó Gyógypedagógiai Hálózat

Kollégiumi ellátás

Szakkörök

- A Bárczi Tagintézményben rajz, sport és művészetterápiás szakkör van.
- A Pivár Tagintézményben meseszakkört, informatika-szakkört, sportszakkört és túra szakkört tartanak a kollégák.
- Sport-Tour, Sakkpalota, rajz, labdarúgás és asztalitenisz szakkörök kerültek megszervezésre a Simon Tagintézményben.
- A Cházár Székhelyintézményben sportszakkörön, kézműves szakkörön, akvarell festészet szakkörön, életvezetési ismeretek szakkörön, számítástechnika szakkörön, pingpong szakkörön, társasjáték szakkörön, természetjáró-kerékpár és kézimunka szakkörön vehetnek részt a diákok.

A PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYEI

A különböző szintereken zajló magasszintű pedagógiai feladatvégzés eredménye, hogy az iskolai sikereken túl, további sikerélményhez juthatnak a diákok.

A szaktantárgyi és az alkotói tudás, illetve a sport területén jelentkező tehetségek beazonosítását és a tehetséges gyerekek támogatását - fejlesztését mind a négy intézmény komoly feladatának tekinti.

Közösségeink és munkatársaink teljesítményét és elhivatottságát a minősítések és tanfelügyeletek kiváló eredményei is jól mutatják.

Ez alól egy eset jelent kivételt, a 2024. november elsejétől teljességgel önálló intézményegységként működő többségi kollégium tanfelügyeleti eredménye.

Az ország számos közoktatási intézményéből, a tanfelügyeletek és szakmai találkozások tapasztalatai után gyakran jönnek hozzánk kollégák, közösségek tapasztalatszerzés céljából.

Ilyen látogatáson voltak nálunk például a:

- „Siket iskolák” óvodai munkaközössége
- Montágh Imre EGYMI - Esztergom
- Csepeli Komplex EGYMI - Budapest
- Veresegyházi EGYMI
- Kozmutza Flóra Hallássérültek Speciális Iskolája – Kolozsvár
- Siketek Szakiskolája - Szkopje

V. VEZETŐI – FŐIGAZGATÓI PROGRAM

"Az az álmom, hogy egy napon olyan közösséggé váljunk, amelyben nem csak önmagunkat, hanem egymást is győzelemre segítjük." Ivan Fernandez futó

V.1. Az elmúlt 6 év eredményei és a fejlesztendő területek

Az eltelt 6 év számtalan szakmai és emberi sikerrel és nehézséggel járt, ebből a sorból a kovid időszakának átvészélése jelentette a legnagyobb megpróbáltatást.

Eredmények a kommunikáció és a kommunikáció fejlesztése terén

A szakmai eredmények közül az egyik legfontosabbnak a rendszeres értekezletek, konzultációk és esetmegbeszélések szokásainak kialakítását tartom.

A székhelyintézményben heti szinten megtartásra kerül a vezetői értekezlet és az intézményegységek megbeszélése. Havi szinten minden hónap első hétfőjén, illetve amikor rendkívüli esetben szükséges „nagyvezetői” értekezletek megtartására kerül sor (EGYMI szinten).

A székhelyintézményben az egyik fő szabály, hogy az egymásközötti problémák megoldásakor minden érintettnek jelen kell lennie, a magányosan hírt hozóknak és eseményt bonyolítóknak nem jut szerep. A szülői panasztevők esetén is hasonló módon járunk el, illetve közösségi szinten a szülőktől érkező nyílt észrevételeket, javaslatokat figyelembe vesszük és munkánkba beépítjük.

Előző pályázatomban vállaltam egy tájékoztató füzet elkészítését a kollégák bevonásával és a nyomtatáshoz szükséges anyagi feltételek megteremtését annak érdekében, hogy intézményünkről ilyen formában is hírt tudjunk adni. Ez megvalósult, digitális és print formátumban is rendelkezésünkre áll.

Az SNI kollégiumról a kollégák szerkesztettek informatív prospektust.

A honlap és a zárt facebook oldal állandó frissítése folyamatos, tájékoztató funkciója minden szereplő elismerését kivívta.

Összeállításra került tudásbővítő és identitásfejlesztő feladatokkal egy munkafüzet „Észpörgető - Császármorzsa kicsiknek és nagyoknak” címen, az intézmény 220 éves fennállásának alkalmából.

A kovid idején az óvodai intézményegységben dolgozók – egy, az egész naptári évet átfogó - jeles napok és ünnepek témakörű vers és mesegyűjteményt készítettek.

Eredmények szervezeti szinten

Vallom, hogy jó eredményeket csak jó és vidám csapattal lehet elérni.

Ezért az első feladatok között szerepelt, mint vezetői célkitűzés - mely célkitűzés sikeresen megvalósult - az egységes követelményrendszer kialakítása és megszilárdítása a munkamorál, a kommunikáció és a társasviszonyok tekintetében. További fontos feladatommak tartottam a munkatársaimmal együtt a közösségfejlesztést és **csapatépítést**.

Ennek érdekében szervezett programjaink a teljesség igénye nélkül a következők voltak:

- közös főzés és csapatjátékok az intézmény udvarán,
- dunai sárkányhajózások,
- előadások megszervezése intézményi keretek között (szakmai, színházi előadások)
- kirándulások megszervezése belföldön (Rám-szakadék, Dobogókő, Balaton),
- kirándulások, szakmai utak megszervezése külföldön (Bruno, Pozsony, Szkopje, Kolozsvár)
- túrázás a Felvidéken a C. A. Polgári Társulás szervezésében minden évben,
- közös vacsorák, csapatépítő találkozások intézményen kívül,
- intézményi felnőtt farsang és advent megszervezése,
- Cházár Est közös szervezése, lebonyolítása.

Talán nem túlzás ezt állítanom, de a gyógypedagógiai intézményekben más lelkület uralkodik, mint a „többségi világban”.

Ezért fordulhatott elő például, hogy a covid idején egy munkatársnőnk férjének gyógyulásáért mindenki lelkiileg is összekapaszkodott két előre megadott időpontban. Volt, aki imával, volt, aki jó kívánságokkal és volt, aki pozitív energiával próbált segítséget nyújtani és a közösség ereje csodát is tett!

De ugyan ilyen egységesen léptünk fel, amikor egyik kolléganőnk gyermeke tűnt el és az összefogás ereje a közösségi térben, ebben az esetben is sikerhez vezetett.

De időt fordítottunk arra is, hogy tanítványainkkal közösen betanuljuk az egész világon hódító Jerusalema dense taktusaira kitalált koreográfiát.

Eredmények a pedagógiai munkánk során

Az eltelt 6 év alatt az intézményekben a fenntartóval együttműködve végrehajtottuk a profiltiszta feladatellátás és a bővítések átszervezését. A szükséges átszervezési javaslatokat a szülők és a munkatársak több mint 90% - ka mindig támogatta.

A tanulók számos tanulmányi, művészeti és sportversenyen vehetnek részt.

Kiemelkedő versenyek:

- Cházár András Emlék Úszóverseny - Vác
- Szakiskolák Országos Atlétikai Bajnoksága – Baja
- Országos Úszó Diákolimpia – változó helyszín
- Koncz Dezső Országos Tanulmányi Verseny
- Váci Reménység Egyesület – Városi Szavalóverseny
- Fénylő Szavak Szavalóverseny - Gyömrő
- Ergométeres országos versenyek
- Ergométeres világversenyek
- Országos evezőbajnokság

Tanulóink a megmérettetéseken kiválóan szerepelnek és szép eredményekkel, dobogós helyezésekkel öregbítik intézményünk hírnevét.

Elért eredmények:

- Ergométeres országos első, második, harmadik helyezés.
- Ergométeres online Világbajnokságon szerzett bronzérem.
- Országos Evezős bajnokságon első helyezés.
- Városi Szavalóverseny külön nyertese, aki a városi ünnepségen elszavalhatta Nemzeti dalt.
- Úszóversenyek győztesei.

Illetve számos esetben írásban kapunk pozitív visszaigazolást munkánkról.

Ilyen dicséret/gratuláció érkezett többek között a szülőktől, a Váci Szakképzési Centrumtól, a Csepeli Komplex EGYMI-ből.

Az idei tanévben ballagnak el az első 8. osztályos autistáink. Továbbtanulás tekintetében a jelentkezésük sikeres volt.

Évről évre nagyon szép eredménnyel zárnak szakmunkástanulóink is a tanulmányaikat lezáró szakmunkásvizsgán.

A mögöttünk hagyott tanévek során jó gyakorlatok kidolgozására is sok időt és energiát fordítottunk a kollégákkal.

A Cházár András EGYMI Székhelyintézményének jógyakorlatai a következők

A székhelyintézmény óvodai intézményegységének jó gyakorlatai

- Madárbarát szemlélettel az óvodánkban
- Ép testben ép lélek a Snoezelen terápia segítségével
- Mese Mese Mátka

A székhelyintézmény általános iskolai jó gyakorlata

- Ki vagyok én? - identitás fejlesztő és megerősítő programok tanórán kívül
- Személyiség térképem - társ és önismeret
- Kékítő - autizmus-specifikus érzékenyítések az iskola falain túl

A székhelyintézmény kollégiumi intézményegységének jó gyakorlata

- Felfedező útja - 13 állomás, ezernyi történet (kirándulás a gyadai tanösvényen)
- Zöldnapok: 10 jeles világnap egy célért
- Városismereti játék

A székhelyintézmény utazótanári intézményegységének jó gyakorlata

- Mítoszok 30 másodpercben

A Pivár Ignác Tagintézmény jó gyakorlatai

- Mesetusa
- Föld-napi rendezvény
- Meseterápia - önismereti út a mese segítségével

A Simon Antal Tagintézmény jó gyakorlata

- Tanító kert (kidolgozás alatt)

Eredmények a szakmai munka és szakmai kapcsolatok területén

Büszke vagyok arra, hogy a partneri kapcsolatok száma és az együttműködés minősége, tartalma pozitív irányban változott ez elmúlt 6 esztendőben. Az intézményen kívüli szakmai kapcsolatok gazdagodtak és élővé váltak.

Ennek ékes bizonyítéka a mellékletbe becsatolt támogatói nyilatkozatok!

Munkatársaimmal minden jelentős szakmai eseményen képviseljük intézményeinket és aktívan részt vállalunk a színvonalas programok megszervezésében előadások megtartásával.

Múltunk kiemelkedő személyeinek, intézményünk jelenének és a gyógypedagógiai munkánk bemutatásának érdekében számos újságcikk íródott és az intézményről szóló PPT-k és filmek sokaságát készítettem el kollégáimmal közösen:

- **218 éves a Cházár András Iskola**
- **Fáklyavivők I. - Cházár András életét bemutató film**
- **Fáklyavivő II. – Angyal József igazgató életét bemutató film**
- **... ÜZENET A NÉVADÓNAK - tanulóink filmje az intézményről**
- **Sorsminták – siket emberek életét bemutató film**
- **A példa – Bostyán Roland tanulóinkról szóló film**

Főigazgatóként az elmúlt években a következő **előadások** megtartására vállalkoztam:

- **220 év után új utakat keresve** – 2022. MAGYE konferencia, Miskolc
- **220 év után új utakat keresve** – 2022. EGYMI konferencia, Kiskőrös
- **220 éve a gyógyító pedagógia szolgálatában** – 2022. Piarista Kilátó
- **Készen állok!** – 2024. EGYMI konferencia, Gödöllő
- **Készen Állok!** – 2024. Kilátó Piarista Pályaorientációs Módszertani Központ
- **Bemutatkozik a Cházár András EGYMI** – 2024. Lakitelek Népfőiskola
- **A gyógypedagógia alapjai** – 2019-től folyamatosan
- **Speciális feladatellátás a többségi intézményekben** – 2019-től folyamatosan
- **Érzékenyítő előadások, tréningek** – 2019-től folyamatosan

Vállalt szakmai programjaink eredményei az elmúlt hat évben a következők voltak:

- belső tudásmegosztás, team megbeszélések, szakmai tájékoztatók,
- az alma mater bemutatása az intézményi múzeum tárlatvezetésével,
- érzékenyítő tréningek szervezése (többségi iskolák, iskolaörök részére stb.),
- külső előadók meghívása (Fekete Gábor, Uzsalyiné Pécsi Rita, Pörtl Ákos),
- konferenciákon történő közös részvétel,
- MAGYE konferencián közös részvétel (Miskolc, Mór, Gödöllő) és előadások megtartása.

2019 és 2025 közötti nagyobb fejlesztések, sikeres pályázatok, támogatások:

- 2021 Cetelem pályázatnak köszönhetően 500.000 Ft értékben bővült az intézmény kerékpár parkja.
- 2023-ban a DDC 2.100.000 forint támogatásával megújult az iskola díszkertje.
- 2023-ban a Michelin Hungária Kft. logisztikai telephelyének támogatásával Snoezelen került kialakításra 1.674.000 Ft értékben.
- 2024-ben Michelin Hungária Kft. logisztikai telephelyének támogatásával több, mint 1.000.000 Ft értékű hangtechnikai felszerelést kapott a Cházár András Alapítvány.
- 2024-ben a Com-Fort Kft dolgozói a Cházár András Alapítvány részére karaoke felszerelést vásárolt.
- 2025-ben valósult meg a "Több, mint sport!" szervezésében a Magyar Paralimpiai Bizottság által kiírt, a Cházár András Alapítvány által megpályázott és az „Aktív Magyarország” támogatásával megvalósuló kültéri sport és fitnesz pálya 2.500.000 Ft + 350.000 Ft összegben, amit a Cházár András Alapítvány 1.125.971 Ft értékben egészített ki.
- A FODISZ segítségével szerveződik a Cházár András Emlék Úszóverseny.
- A Bárczi Gusztáv Tagintézményben konténer termek kerültek kialakításra.
- A Pivár Ignác Tagintézményben udvari játszótér létesült a tagintézményi igazgató asszony szervezőmunkájának és támogatók felkutatásának köszönhetően.
- Illetve a Fenntartó segítségével a tanításra méltatlan helyszín, a faház lebontásra került és a munka a Simon Antal Tagintézményben kialakított osztálytermekben kapott helyett.
- A Simon Antal Tagintézményben szülői támogatásnak köszönhetően kültéri játékokkal gazdagodott az intézmény.
- A DDC által kiírt pályázaton konyhakert kialakítására került sor szintén a Simon Antal Tagintézményben a kollégák sikeres pályázatkészítésének köszönhetően.
- Jelenleg a Simon Antal Tagintézményben az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetésének társfinanszírozásban beruházás zajlik
Projekt azonosító: TOP_PLUSZ-3.3.3-23-PT1-2024-00043

Kiemelten fejlesztendő szakmai terület

2025 év elején a többségi kollégiumi intézményegységben tanfelügyeleti ellenőrzés zajlott, mely eredmény 50% alatti lett. Ezért ebben az intézményegységben nagy munka áll mindannyiunk előtt.

Fejlesztendő területek általában

- Új gyógypedagógiai/pedagógiai módszerek megismerése, bevezetése a gyakorlatban, hogy ezzel is a munkánk színvonalának emelését, hatékonyságának fokozását érhessük el.
- Szaktantárgyi tudás átadásakor a legkorszerűbb módszerek alkalmazása.
- Személyiség fejlesztés során fokozott figyelem alkalmazása a káros szerek használatának elkerülését segítő.
- További jó gyakorlatok kidolgozása
- A tárgyi tudás mellett az érzelmi intelligencia fejlesztése.
- Óralátogatások gyakoribb megvalósítása pedagógiai tevékenységek ellenőrzése és tapasztalatszerzés céljából.
- Aktívabb partneri viszony működtetése a szülői közösségekkel.
- Aktívabb kapcsolat az állami gondoskodásban élő diákok gyámjaival, gondnokaival.
- Digitális kompetencia fejlesztése és a „hasznosan használás” elvének a gyakorlatban történő megvalósítása a kollégák és a diákok esetében is.
- „Kékités” intézményen belül és kívül

V.2. Főigazgatói koncepció az elkövetkező időszakra

44. éve dolgozom a gyógyító pedagógia területén és továbbra is munkámat élethivatásnak tekintem, mely a fogyatékkal élő gyermekek, fiatalok és felnőttek szolgálatára irányuló és minden más szempontot háttérbe szorító tevékenység. Számomra ez nem pozíciót, hanem szolgálatot jelent.

Véleményem szerint a vezető személyisége az egész intézmény működésére hatással van. Döntően befolyásolja a munkahelyi légkört, meghatározza az iskola belső és külső kapcsolatrendszerét, arculatát.

Vezető gyógypedagógusként továbbra is csak olyan terveket fogalmazhatok meg, melyek a diákok, szülők és kollégák szempontjából, híven tükrözik az értékközpontú

pedagógiát. Olyan tudással és attitűddel kell felvértezni tanítványainkat, mely az intézmény óvó – védő falain túl is jól használhatók.

Természetesen figyelembe kell venni a realitásokat, és az adott speciális lehetőségeket.

Kiemelt céljaim

Mivel a magyar populációban az **autizmussal érintettek** száma emelkedik fontos feladata intézményeinknek az óvodások és az iskolások „**kísérése**” **az óvodától a szakiskola sikeres befejezéséig**. Ennek érdekében mind a négy intézményben szükséges az autizmus specifikus módszertan és akadálymentesítés teljeskörű, mindenre kiterjedő, mindent átható bevezetése.

Illetve fontos feladatunk a többségi társadalomba történő integráció segítése is. Ezt a folyamatot 2019 óta segítem és szeretném elballagtatni az első végzős autista szakiskolai osztályt.

Szeretném, ha 2027-ben a **225 éves intézmény méltó képen összegezné és ünnepelhetné** múltját és korrektül zárná le az eddig kizárólagosságot jelentő szurdopedagógiai tevékenységét. Ennek érdekében már a kollégák javaslatait kikérve elkészítettem egy munkaanyagot a 225 éves jubileummal kapcsolatban és elkezdtem a támogatások gyűjtését és a szervezést is.

Tervem, hogy 2027-ben Vácon legyen a MAGYE konferencia megtartva, illetve egy rendezvénysorozat keretében ünnepeljük meg a jeles évfordulót.

Ennek a tervemnek a megvalósítása céljából egyeztettem a Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének elnökével.

Vállalt céloom

Intézményünkbe járnak óvodás koruktól a Hekli testvérek, akik állami gondozottak. Tanulmányaikat a jövő tanévben fejezik be a szakiskolában, ami után a nagybetűs élet vár rájuk családi háttér nélkül. Életbevágóan fontos a lakhatás biztosítása és munkahely keresése részükre. Ezt a nehéz helyzetet szeretném támogatok és szponzorok felkutatásával megoldani. A megoldást jelentő folyamat már elindult, de a sikerhez további főigazgatói lobbitevékenységre van szükség.

Általános célok

A magasszínvonalú szakmai munkavégzéshez szükséges a pedagógusok folyamatos, élethosszig tartó tanulási hajlandósága. Ennek támogatását, illetve az igényes gyógypedagógiai munka elismerését, az alternatív lehetőségek felkutatását, nehéz, de kiemelten fontos vezetői feladatnak tekintem.

Fontos feladat további szponzorok, támogatók felkutatása. Ennek érdekében hasznos lehetne pályázatfigyelő felelősök kijelölése vagy egy „Innovációért felelős munkaközösség” megalakítása, akár a négy intézményt összefogó konstrukcióként. Ennek gátat szab a nagy leterheltség és az „1 OM azonosító 10 munkaközösség” jogi kerete, mint szűk mozgástér.

Fontos feladatunk az iskola elhagyást hátráltató preventív pedagógiai munka és a lemorzsolódás megelőzése.

Jövőbeni vezetői tevékenységem kulcsterületei

- Strukturált és magas színvonalú tervezés, irányítás, ellenőrzés a vezetői tevékenység során.
- A szervezetfejlesztés és közösségépítés tudatos folytatása.
- Értékteremtő és értékközvetítő gyógypedagógiai munka folytatása.
- Partnerszemléletű intézményműködtetés folytatása.
- Az új szakmai feladatok professzionális megszervezése.

Az előrehaladás feltételei

- Megfelelő idő intervallum biztosítása önmagam és munkatársaim számára.
- Reális intézményi- és önreflexió alkalmazása a mindennapokban.
- Rugalmas alkalmazkodás a változásokhoz, korunk szakmai kihívásaihoz.
- Holisztikus szemléletmód.

A vezetői koncepció megvalósításának feltételei

- A kollégák nagy leterheltsége mellett kell megoldani a szakmai megújulás kérdését.
- A gyerekekkel, a tanulókkal, a fiatalokkal történő őszinte partnerségre kell törekedni.
- A hitelesség elvét kell alkalmazni.
- Nyílt és folyamatos kommunikációt kell használni az intézményi élet minden szereplőjével.
- A stratégiai döntéseket közösen kell meghozni a vezetőkkel és a munkatársakkal.
- A külső és a belső partnerek felé korrekt információ szolgáltatása szükséges.

V.3. Jövőkép - zárógondolat

Újabb megbízásom esetén továbbra is - tiszteletbe tartva az intézmény régi, szép hagyományait, a jó szokásait és az eredményes gyógypedagógiai módszereket - a szervezetfejlesztés és a még magasabb szintű feladatellátás érdekében a modern pedagógiai/gyógypedagógiai lehetőségeket alkalmazva szeretnék tevékenykedni.

A megszerzett vezetői tapasztalataim alapján, a már jól működő szakmai folyamatok szinten tartása mellett, fokozott figyelmet és innovációt tartok szükségesnek bevezetni a gyengébben működő szakmai területeken, intézményegységekben.

Ez után is olyan szervezeti fejlesztést képzelek el, amelynek eredménye egy rugalmas, változásokra érzékeny, innovatív, alkotó légkörű, egymás tiszteletén, és a gyógypedagógiai munka szeretetén alapuló, kellemes munkahelyi klímával rendelkező intézmény.

Tudom, hogy a 223 éve működő intézménynek és tagintézményeinek fontos szerepe van a társadalomban és ez kötelez minket arra, hogy úgy dolgozzunk, hogy ne csak szép múltunk, hanem szép jövőnk is legyen!